

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Инеса ШЕПЕЛЬ

"27" 12 2020 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

Інна ВАРНАВСЬКА

Протокол засідання кафедри

професійна освіта ХДАЕУ

від "7" грудня 2020 року № 5

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

Освітня програма – Облік і оподаткування

Спеціальність – 071 Облік і оподаткування

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Херсон – 2020

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Філософія
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Професійної освіти
Викладач	Яцула Тетяна Володимирівна; доктор педагогічних наук, доцент; професор кафедри професійної освіти
Контактна інформація	+380667847981, gubchenko27ann@gmail.com
Графік консультацій	Очні консультації: понеділок, четвер 13-00 – 15-00, ауд. 103, головний корпус Консультації online: Viber +380667847981, Zoom
Програма дисципліни	Філософія, коло її проблем та роль у суспільстві Генеza світової філософії: Давній світ Генеza світової філософії: Середньовіччя та Відродження Філософія Нового і Новітнього часу Українська філософія: витоки, особливості, традиції Філософський зміст проблеми буття Філософське розуміння свідомості Пізнання у вимірі філософського аналізу Людина як предмет філософського осмислення Основні засади філософського розуміння суспільства
Мова викладання	українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна спрямована на оволодіння основними поняттями і категоріями філософської науки; походження та сутність, структуру і функції свідомості; особливості сучасної філософії. Набуття знань при аналізі наглядних проблем сьогодення; використання філософських знань щодо профілю своєї спеціальності
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Спонування студентів до філософського осмислення сучасної дійсності, підвищення їхнього рівня абстрактного мислення як необхідної умови формування загальної й наукової культури мислення
Завдання вивчення дисципліни	Осмислення предмета філософії, її статусу в системі сучасної науки; розкриття сутності основних напрямів розвитку філософської думки; набуття навичок аналізу основних концептуальних ідей філософської науки і «вічних проблем» філософії; засвоєння основних понять, принципів, законів, категорій і функцій філософії; розуміння ролі філософії у формуванні та розвитку творчого мислення для осмислення сутності природних, соціальних і духовно-культурних процесів; вміння творчо інтерпретувати явища сучасного світу, який постійно змінюється, застосовувати набуті філософські знання під час реалізації особистісних позицій;

розкриття гуманістичної функції філософії в процесі розвитку демократичних засад життя суспільства.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу

Загальні	ЗК 01. Здатність до формування світогляду щодо розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури, суспільних явищ в розвитку і конкретних історичних умовах. ЗК03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК06 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК10 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК12 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя
Спеціальні (фахові)	СК01 Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН	ПР 01 Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР12 Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних явищ і господарських процесів на підприємстві. ПР14 Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття ПР 19 Зберігати і примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового образу життя
------------	---

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2020-2021р.р.
Семестр	2-й
Курс	1
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента
Пререквізити	«Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Правознавство», «Вступ до фаху», «Психологія»
Постреквізити	«Соціологія», «Історія економіки і економічної думки»

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3/90
Лекції	22
Практичні / Семінарські	22
Лабораторні	

Самостійна робота	46 годин
Форма підсумкового контролю	іспит

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Moodle. вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм та операційних систем Microsoft Office.
Обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль)

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (10 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Умови перескладання – у зазначений термін зробити всі завдання запропоновані викладачем і своєчасно здати на перевірку.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			Лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1. Покликання філософії та її історичні типи							
1	Тема 1	Філософія, коло її проблем та роль у суспільстві	2	-	4	4	4
2	Тема 2	Генеza світової філософії: Давній світ	2	-	2	4	4
3-4	Тема 3	Генеza світової філософії: Середньовіччя та Відродження	4		4	4	4
5	Тема 4	Філософія Нового і Новітнього часу	2	-	2	6	4
6	Тема 5.	Українська філософія: витоки, особливості, традиції	2		2	4	4
	ПК ЗЧ 1	Підсумкова контрольна робота №1	-	-	-	-	5
Змістова частина 2. Методологічні засади філософії							
7	Тема 6	Філософський зміст проблеми буття	2	-	2	4	4
8	Тема7	Філософське розуміння свідомості	2	-	2	4	4
9	Тема 8	Пізнання у вимірі філософського аналізу	2	-	2	6	4
10	Тема 9	Людина як предмет філософського осмислення	2	-	2	4	4
11	Тема 10	Основні засади філософського розуміння суспільства	2	-	2	6	4
	ПК ЗЧ3	Підсумкова контрольна робота №2	-	-	-	-	5
	Сума		22		22	46	60

9. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна,
---------------	--

	тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій. Наочні методи навчання, ілюстрування
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, роботи в малих групах тощо
Лабораторні	-
Самостійна робота	Здобувачі виконують завдання за планом

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: усна відповідь; доповнення, запитання до того, хто відповідає; участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; розв'язання облікових задач, правильність аналітичних розрахунків; письмові завдання (тестові, контрольні роботи); самостійне опрацювання тем; систематичність роботи на семінарських та практичних заняттях, активність під час обговорення проблемних питань.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

Дві ПК ЗЧ передбачено за результатами вивчення тем змістової частини 1, змістової частини 2. Для проведення підсумкового контролю розроблено контрольні завдання. Варіанти завдань для підсумкового контролю є рівнозначні за трудомісткістю.

Підсумковий контроль

Форма проведення екзамену – письмова. Види запитань з відкритими відповідями. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)												Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 1						Змістова частина 2							
T1	T2	T3	T4	T5	ПК ЗЧ 1	T6	T7	T8	T9	T10	ПК ЗЧ 2		
Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 5	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 5	Max 40	Max 100

11. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно

82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

12. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Баумейстер А.</i> Вступ до філософських студій, або інтелектуальні подорожі до країни Філософії / А. Баумейстер. – Мала академія Наук України, 2017. – 238 с. 2. <i>Бойченко Ф.В.</i> Філософія. – К. : Видавництво «Ліра-К», 2018. – 212 с. 3. <i>Воронюк О.Л.</i> Філософія: підручник / О.Л. Воронюк. – 2-ге вид., випр. – К. : Медицина, 2015. – 224 с. 4. <i>Гринів О. І.</i> Філософія: курс лекцій для аспірантів / О. І. Гринів. – Львів : Тріада плюс, 2016. – 364 с. – 978-966-486-194-3. 5. <i>Губерський Л.</i> Філософія: пудручник. Київ: Фолио, 2017. 234с. 6. <i>Данильян О. Г.</i> Філософія: підручник / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. – 2-ге вид, переробл. І допов. – Харків: Право, 2018. – 432 с. 7. <i>Данильян О.Г.</i> Філософія: Посібник для підготовки до іспиту / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. – Харків: Право, 2019. – 136 с. 8. <i>Джарретт К.</i> Філософія за 30 секунд. 50 найвизначніших думок з філософії, які можна пояснити за півхвилини. – К. : BookChef, 2020, - 160 с. 9. <i>Європейський словник філософії:</i> Лексикон неперекладностей. В 4 т. – Київ : Дух і літера, 2009–2017. 10. <i>Петрушенко В.Л.</i> Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / В.Л. Петрушенко. – 3-ге видання, перероб. і доповн. – Львів : «Магнолія плюс»; видавець СПД ФО В.М. Піча, 2015. – 506 с. 11. <i>Сандюк Л.О.</i> Основи філософії. Навчальний посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2018. – 412 с. 12. <i>Соціальна філософія.</i> Історія, теорія, методологія: Підручн. для вищ. навч. закл./ В.П. Андрущенко, Л.В. Губерський, М.І. Михальченко. - Вид. 4-ге.випр. та доп. – К. : Юрінком Інтер, 2016. – 552 с. 13. <i>Філософія: мислителі, ідеї, концепції:</i> Підручник / Кремень В.Г., Ільїн В.В. – К. : Книга, 2015. – 528 с. 14. <i>Фюрст М.</i> Філософія / М. Фюрст, Т. Юрген. – Дух і літера, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2018. – 544 с. 15. <i>Щерба С.</i> Філософія. Підручник / С. Щерба. –К.: Кондор, 2017. 456с. https://westudents.com.ua/knigi/629-flosofya-scherba-sp.html
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Декарт Р.</i> Міркування про метод / Р. Декарт // Психологія і сусп.-во. – 2015. – № 2. – С. 37-46. 2. <i>Данильян О.Г.</i> Філософія права: Підручник / О.Г. Данильян. – Харків: Право2017. – 208 с. 3. <i>Джарретт К.</i> Філософія за 30 секунд. 50 найвизначніших думок з філософії, які можна пояснити за півхвилини. – К. : BookChef, 2020, - 160 с. 4. <i>Дахній А.Й.</i> Нариси історії західної філософії XIX-XX ст.: навч. посіб. / Андрій Дахній. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 486 с. 5. <i>Декарт Р.</i> Міркування про метод / Р. Декарт // Психологія і сусп.-во. – 2015. – № 2. – С. 37-46.

	<ol style="list-style-type: none"> 6. <i>Індійська філософія</i>: Посібник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. Т.П. Кононенка - Харків: Фоліо, 2019. – 144 с. 7. <i>Історія світової та української філософії</i> [Текст]: навчально-методичний посібник: для студентів усіх спеціальностей і форм навчання / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України»; [уклад. О.П. Бойко]. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. – 121 с. 8. <i>Філософія XX-XXI століть</i>: імена: біограф. словник / [уклад.Ю. В. Омельченко]. – К. : Фенікс, 2015. – 211 с. 9. <i>Філософія</i>: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / Кремень В.Г., Ільїн В.В. – К. : Книга, 2015. – 528 с. 10. <i>Філософія</i>: Навчально-методичний комплекс (програми, плани семінарських занять, завдання для самостійної роботи) / За ред. Л.В.Губерського. Київ: Вадекс, 2018. 118. http://dphs.univ.kiev.ua/files/2018programa.pdf 11. <i>Петрушенко В.Л.</i> Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / В.Л. Петрушенко. – 3-тє видання, перероб. і доповн. – Львів : «Магнолія плюс»; видавець СПД ФО В.М. Піча, 2015. – 506 с. 12. <i>Butler-Bowdon T.</i> 50 Philosophy Classics: Thinking, Being, Acting Seeing - Profound Insights and Powerful Thinking from Fifty Key Books. - London, United Kingdom, 2019. 13. Philosophy. The curriculum of the integral module on philosophy. – Minsk: Ministry of health of the Republic of Belarus. Educational Institution Belorussian State Medical University, 2017. 25 с. 14. Law, St. Philosophy / St. Law. N. Y.: DK Publishing, 2017. 352 p. 15. Olafson, F. A. Philosophical anthropology [Electronic resource] / F. A. Olafson // Encyclopaedia Britannica. – 2014. – Mode of access: http://www.britannica.com/EBchecked/topic/456743/philosophical-anthropology. 16. Kitcher, P. S. Philosophy of science [Electronic resource] / P. S. Kitcher // Encyclopaedia Britannica. – 2013. – Mode of access: http://www.britannica.com/EBchecked/topic/528804/philosophy-of-science
<p>Інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гносеологія [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/ 2. Історія філософії [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/%B2%F1%F2%EE%F0%B3%FF_%F4%B3%EB%EE%F1%EE%F4%B3%BF 3. Історичні типи світогляду [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://www.br.com.ua/referats/Philosophy/9829.htm 4. Натурфілософія [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki 5. Німецька класична філософія [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dovi6.html 6. Номіналізм [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki 7. Основне питання філософії [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki 8. Філософія [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/%E1%EE%F4%B3%FF 9. Філософія життя [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://books.br.com.ua/41679 10. Філософія Нового часу [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://www.refine.org.ua/pageid-5355-1.html 11. Філософія Середньовіччя [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki